

مجموعه مقالات کنفرانس آموزش و جهانی شدن (۴)

دبیت و رهبری آموزشی و جهانی شدن

گردآورنده: معاونت آموزشی و پژوهشی

مرکز ملی مطالعات جهانی شدن
سال ۱۳۹۲

سرشناسه	: کنفرانس عملی-بین‌المللی آموزش و جهانی شدن (۱۳۹۱: تهران)
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت و رهبری آموزشی و جهانی شدن/ گردآورنده معاونت آموزشی و پژوهشی مرکز ملی مطالعات جهانی شدن.
مشخصات نشر	: تهران: مرکز ملی مطالعات جهانی شدن، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۸۰۵ ص.: جدول
فروست	: مجموعه مقالات کنفرانس آموزش و جهانی شدن؛ [ج. ۴].
شابک	: 978-600-92994-9-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آموزش و پرورش و جهانی شدن -- کنگره‌ها
موضوع	: آموزش و پرورش و جهانی شدن -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
شماره ۱	: مرکز ملی مطالعات جهانی شدن. معاونت آموزشی و پژوهشی
پایه افزوده	: مرکز ملی مطالعات جهانی شدن
شماره افزودنی	: مجموعه مقالات کنفرانس آموزش و جهانی شدن؛ [ج. ۴].
رده‌بندی دی‌کلی	: ۱۳۹۲ ج. ۴ ۳۹م۳/ک/۸۵/۱۸۹ LC
رده‌بندی دی‌کلی	: ۳۰۶/۴۳۲
شماره کتابشناسی	: ۳۱۴۳۱

مرکز ملی مطالعات جهانی شدن

مجموعه مقالات کنفرانس آموزش و جهانی شدن
مدیریت و رهبری آموزشی و جهانی شدن
گردآورنده: معاونت آموزشی و پژوهشی

ویراستار: حجت پویان
صفحه‌آرا: شراره لشکری

نوبت چاپ: اول
تاریخ انتشار: فروردین ۱۳۹۲
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات مرکز ملی جهانی شدن
چاپ و صحافی: آیین چاپ تابان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۹۹۴-۹-۲

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

تمام حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است
نشانی ناشر: تهران، سعادت آباد، خیابان هجدهم، پلاک ۱۷
تلفن: ۷-۲۲۰۷۳۰۲۵-۲۲۰۶۳۹۸۱

پی‌یافتار

سر بر را به طور عام و چند دهه‌ی اخیر را به طور خاص می‌توان عصر تلفیق اطلاعات و ارتباطات و انتقال دانش جهت آموزش دانست؛ عصری که بشر در آن بیش از گذشته نیازمند داشتن اطلاعات و در نتیجه برقراری ارتباطات، برای کسب اطلاعات است. امروزه با در اختیار داشتن فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی گوناگون و پیشرفت‌های ارتباطات و تبادل سریع اطلاعات و در نتیجه تولید و توزیع دانش و دانایی بیش از پیش میسر گردیده است. نه‌تنها در جامعه جهانی در هر جا که باشند می‌توانند آخرین اطلاعات لازم را در هر زمینه‌ای دریافت کنند؛ حتی بخش از این اطلاعات ناخواسته در اختیار افراد بشر در هر جایی از این کره‌ی خاکی که باشند قرار می‌گیرد. در حقیقت همین پدیده، مصداق واقعی جهانی شدن است که جنبه‌های گوناگون زندگی بشر را به شدت تحت تأثیر قرار داده و چالش‌ها و فرصت‌هایی را در زمینه‌های مختلف برای جوامع گوناگون فراهم آورده است. تردیدی نیست که واقعیت نیست که جهان در حال خیزشی تازه به سمت تحولی دوران ساز است و این خیزش تازه حاصل انفجار اطلاعاتی است که رخ داده است. بی‌آن که لازم باشد در این مختصر - بدون اشاره به مفاهیم - به تمامی دلایل این انفجار اطلاعاتی و ارتباطی اشاره شود، تنها گذری بر آنچه از ابعاد سخت افزاری و نرم افزاری در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی در دسترس همگان قرار گرفته است می‌تواند چشم انداز بدیعی را پیش روی ناظران این حیطه قرار دهد؛ از ماهواره‌های اطلاعاتی گرفته تا انقلاب اینترنت و دنیای وب؛ از کتاب خوان دیجیتال و کتابت الکترونیک و قابل حمل؛ ابزارهای کوچک ذخیره‌ی اطلاعات اما با گنجایی بسیار بالا گرفته تا محیط‌های چندرسانه‌ای و تعاملی با کارکردهای گوناگون آموزشی و پژوهشی و برگزاری وینارها (سمینارهای مبتنی بر وب) انواع و اقسام آموزش‌های مجازی و از راه دور؛ همه و همه فضاهای واقعی و مجازی را هستی بخشیده‌اند که بر آیندشان به درستی و بی‌گرافه به جوامع دانش بنیان تعبیر می‌شود. جان مایه‌ی این تحول عظیم فرایند جهانی شدن، ابزار آن تولید و انتقال اطلاعات و حاصل آن دانایی استقرار یافته است.

مفهوم جهانی شدن در آراء و آثار اندیشمندان علوم اجتماعی با تعاریف متعدد و تعبیر متفاوتی ارایه شده و

به دلیل اهمیت و گستردگی حوزه‌ی مفاهیم آن و نیز با توجه به برداشت‌ها، تفاسیر و تعبیرهای هر پژوهشگر از پدیده‌های اجتماعی و تأثیرات محیطی، لاجرم این پدیده نیز تفاسیر و تعاریف مختلفی یافته است. اما به طور کلی در نظریاتی که چنین مفهومی را به انحاء مختلف مطرح می‌کنند جهانی شدن حرکت به سوی جامعه‌ی جهانی واحد است که در آن قید و بندهای حاکم بر روابط اجتماعی، فرهنگی و آموزشی از بین می‌رود و گویی یک جامعه و یک فرهنگ و تمدن در سراسر سیاره‌ی زمین مستقر خواهد شد و به تعبیری دیگر، جهانی‌شده شکل خواهد گرفت. متفکرانی در تعریف جهانی شدن و سیاره‌ای شدن جهان، آن را مفهومی گفته‌اند که به مفاهیمی چون تراکم جهان و تشدید آگاهی درباره‌ی جهان به مثابه‌ی یک کل (یعنی درک مردم از خود و توانایی مکانی واحد)، وابستگی متقابل در قلمرو جهانی و آگاهی و یکپارچگی جهانی در قرن حاضر اشاره دارد. در چنین جامعه‌ای برقراری ارتباط میان افرادی از جوامع و ملل مختلف و از فواصل دور به همان راحتی ارتباط آن در سایگان در یک محله در یک شهر، بلکه در یک دهکده خواهد بود.

اما از سوی دیگر این جامعه را جهانی می‌نامند؛ ایفای نقش فعال و کنش‌گری آگاهانه در فضای کنونی (له یا علیه آن) دانش و بینش و سبب زندگی است که جز حاصل آموزش نتواند بود. آموزشی متناسب با فضای پیچیده و چندبعدی کنونی؛ هم به لحاظ محتوا و هم به لحاظ روش و ساختارهای روشی و عملیاتی. در چنین فضا و زیست جهانی؛ بسیار چیزها؛ هم تأثیرگذارند و هم تأثیرپذیر؛ آموزش نیز از این حکم مستثنی نبوده و نیست آموزش راه‌گشای بسط دانش، آگاهی و علم فناوری می‌شود و خود نیز باز از سوی همان دانش و فناوری موضوع بحث و بررسی و تحت تأثیر قرار می‌گیرد. از این جهت است که پرداختن به مقوله‌ی وسیع آموزش یعنی موضوع و بستر پیدایی، بسط و انتقال خرد و فهم انسان به گونه‌ی فراخ جهانی شدن و بازاندیشی و بازخوانی همه‌جانبه‌ی آن در پرتو الزامات کنونی کاری است باین جهت که توجه به اهمیت فرایند جهانی شدن و گستردگی جغرافیایی و تنوع موضوعی آن، برگزاری همایش‌ها و همایش‌های علمی می‌تواند بستر مناسبی فراهم آورد تا پژوهشگران و کسانی که دغدغه‌ی این حوزه را دارند باین جهت علمی به ابعاد متعدد و متنوع آن بپردازند.

بدین منظور مرکز ملی مطالعات جهانی‌شدن با هدف بررسی و شناخت اثرات پدیده جهانی‌شدن بر آموزش و متقابلاً تأثیر آموزش در فرایند جهانی‌شدن؛ با همکاری و مشارکت تعدادی از مراکز علمی پژوهشی و دانشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور با تشکیل یک ستاد به شرح لیست ارایه شده و سازماندهی دبیرخانه کنفرانس، همایش علمی بین‌المللی آموزش و جهانی‌شدن را در سال ۱۳۹۱ برگزار نمود.

این همایش که با مساعدت و مشارکت وزات علوم، وزارت آموزش و پرورش، وزارت امور خارجه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، پژوهشگاه مطالعات آموزشی و پژوهشی وزارت آموزش و پرورش، شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام، شورای امن‌های علمی ایران، مرکز همکاری‌های بین‌المللی وزارت علوم، مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج کشور، کمیسیون ملی آیسکو، کمیسیون ملی یونسکو، در روزهای سه شنبه و چهارشنبه ۱۲ و ۱۱ مهرماه سال ۱۳۹۱ شمسی در سالن همایش‌های دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد؛ ماحصل تلاش جمعی از اعضای هیأت علمی، تالیفی و اجرایی مرکز ملی مطالعات جهانی‌شدن و سایر سازمان‌های همکار و مشارکت‌کننده و هیأت مدیران علمی بود که این مرکز را یاری نمودند و لازم است در اینجا از همه‌ی این عزیزان قدردانی و سپاسگزاری شود.

به منظور بررسی جوانب گوناگون تأثیرات متقابل آموزش و پدیده جهانی‌شدن بر یکدیگر در عصر کنونی ۴ محور اصلی شامل ۲۹ موضوع به‌طور گسترده در نظر گرفته شد و طی فراخوان بین‌المللی از اندیشمندان و پژوهشگران علاقمند به موضوع برای ارسال مقالات، در این موضوعات دعوت به عمل آمد.

محور ۱: ظرفیت‌سازی آموزشی و جهانی‌شدن:

۱. فرهنگ‌سازی، آموزش و جهانی‌شدن.
۲. جهانی‌شدن، آموزش و ظرفیت‌های موجود.
۳. جهانی‌شدن، آموزش و سرمایه‌های انسانی.
۴. جهانی‌شدن، آموزش و آموزه‌های دینی.
۵. اخلاق، معنویت و تربیت دینی و جهانی‌شدن.
۶. همگرایی‌های علمی-آموزشی و خودباوری منطقه‌ای.
۷. مهندسی مجدد آموزشی در فضای جهانی‌شدن.
۸. نقش نهادهای حمایتی در گسترش آموزش‌های جهانی‌شدن.
۹. اشتراکات تمدنی، آموزشی و جهانی‌شدن.
۱۰. فناوری ارتباطات و اطلاعات و آموزش‌های جهانی‌شدن.

محور ۲: ارتباطات، آموزش عالی و جهانی شدن:

۱. همگرایی جهانی، آموزش و جهانی شدن.
۲. نهادهای آموزشی و همگرایی جهانی.
۳. ارتباطات و همکاری‌های علمی در فرایند جهانی شدن.
۴. تجارب آموزشی کشورهای جهان و فرایند جهانی شدن.
۵. جهانی شدن و آموزش‌های مادام‌العمر.
۶. آموزش عالی و جهانی شدن

محور ۳: شهرها و شهروند جهانی:

۱. جهانی شدن و آموزش شهروندی.
۲. جهانی شدن و نگرش شهرهای جهانی.
۳. جهانی شدن و مهارت‌های شهروندی.
۴. شهروند جهانی و تنوع فرهنگی.
۵. خانواده و تربیت شهروند جهانی.
۶. مدارس هوشمند و جهانی شدن.

محور ۴: مدیریت و رهبری آموزشی و جهانی شدن:

۱. برنامه‌های درسی و جهانی شدن.
۲. هدایت و رهبری آموزش‌های جهانی شدن.
۳. مدیریت جذب دانشجویان خارجی و نقش آن در فرآیند جهانی شدن.
۴. برنامه‌ریزی آموزشی در عصر جهانی شدن.
۵. سیاست‌گذاری آموزشی در حوزه جهانی شدن.
۶. ساختار و سازماندهی نظام آموزشی و جهانی شدن.
۷. جهانی شدن و زیرساخت‌های آموزش مجازی.

از کشورهای مختلف از جمله آرژانتین، بنگلادش، کامرون، کاستاریکا، چین، چک، دانمارک، گرجستان، هند، اندونزی، کره جنوبی، لبنان، لیبی، مالزی، نپال، نیجریه، عمان، پاکستان، رومانی، روسیه، آفریقای جنوبی، سریلانکا، سوئد، تانزانیا، اوگاندا، امارات متحده، بلغارستان، تونس، سنگاپور، صربستان، عراق، مقدونیه، مکزیک، هلند، ساحل عاج، آمریکا، کانادا و آلمان به دبیرخانه کنفرانس واصل شد که پس از بررسی آنها تعداد ۳۹۰ چکیده مقاله پذیرفته شد و از نویسندگان برای ارسال متن کامل مقالات دعوت به عمل آمد که در نهایت پس از داوری مقالات دریافت شده، تعداد ۱۶۲ مقاله به زبان فارسی و تعداد ۴۸ مقاله به سایر زبان‌های پذیرفته شد و طی دو روز برگزاری کنفرانس به شرح برنامه ارایه شده، در پانل‌های چهارگانه مبتنی بر محتوای اصلی به صورت سخنرانی یا پوستر و استند ارایه و مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

به منظور داوری مقالات دریافت شده از تعداد ۷۰ نفر از اعضای هیأت علمی مرکز ملی مطالعات جهانی شدن و سایر دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور به شرح لیست ارایه شده دعوت به عمل آمد تا به داوری ۳۹۰ چکیده مقاله و ۲۱۰ متن کامل مقالات فارسی و خارجی واصله به دبیرخانه کنفرانس بپردازند، که در نهایت با توجه به محدودیت زمانی تعداد ۸۴ مقاله (۸۴ مقاله به زبان فارسی و ۴۰ مقاله به زبان انگلیسی) جهت ارائه در صحن کنفرانس، به صورت سخنرانی، پوستر و استند انتخاب گردید و مقرر شد تا مجموعه‌ای ۲۲۰ مقاله انتخاب شده به صورت مجموعه مقالات کنفرانس در یک جلد مبتنی بر محورهای تعیین شده چاپ و در معرض استفاده مخاطبین قرار داده شود.

علاوه بر متن کامل مقالات ارائه شده که در این مجموعه آمده شده و مسئولیت آرا و عقاید ارائه شده در هر مقاله به عهده نویسنده آن می‌باشد، نتایج حاصل از برگزاری کنفرانس در یک تحلیل خلاصه در انتهای هر جلد همراه با ارائه پیشنهادهایی جهت توانمند سازی بیشتر نظام آموزشی کشور در مقاطع مختلف ابتدایی، متوسطه، آموزش عالی و تحصیلات تکمیلی برای مواجهه با تأثیرات دین‌پروری فزاینده جهانی شدن در آموزش ارائه شده است.

کتاب حاضر جلد چهارم مجموعه مقالات کنفرانس بین‌المللی آموزش و جهانی شدن است. ۵۵ مقاله ارایه شده به کنفرانس در محور ۴ موضوع مدیریت و رهبری آموزشی و جهانی شدن می‌باشد. جهت اطلاع رسانی و بهره‌برداری مخاطبین محترم و علاقمندان حوزه آموزش و جهانی شدن به چاپ رسیده و امید است خدمت شایسته‌ای در جهت تولید علم در این حوزه در کشور عزیزمان ایران باشد.

۲۵	الزامات برنامه‌ریزی آموزشی برای مواجهه با تغییرات ناشی از جهانی شدن چیست؟
۳۹	آموزش الکترونیکی؛ پل ارتباط جهانی شدن
۵۱	آموزش علوم اجتماعی در عصر جهانی شدن
۶۹	آموزش، جهانی شدن و پارادایم‌های آینده
۸۱	بازاندیشی آموزش در عصر جهانی شدن
۹۹	بازتاب جهانی شدن در کتاب‌های درسی (مطالعه موردی: کتاب‌های درسی مقطع ابتدایی)
۱۱۳	بررسی و کلاس است مؤلفه‌های برنامه‌ریزی استراتژیک در توسعه پایدار آموزش و پرورش شهر اصفهان در عصر جهانی شدن
۱۳۳	بررسی تأثیر آموزش ازمانی مدیران مدارس شهرستان سردشت بر نگرش آنان به جهانی شدن
۱۵۹	بررسی و تحلیل محتوای کتاب‌های درسی تعلیمات اجتماعی و فارسی دوره‌ی ابتدایی و راهنمایی ایران بر مبنای مولفه‌های آموزش جهانی
۱۸۱	برنامه درسی و جهانی شدن
۱۹۷	برنامه‌های درسی و جهانی شدن
۲۰۹	برنامه درسی مدارس هوشمند و جهانی شدن
۲۲۱	به کارگیری روش تصمیم‌گیری آنتروپیک برای تعیین میزان کاربرد تئوری‌های تعامل با جهانی شدن در آموزش و پرورش ایران با استفاده از رویکردهای دلفی فازی
۲۴۵	بین‌المللی شدن آموزش عالی: پامختی به جهانی شدن
۲۵۹	پیامدهای جهانی شدن برنامه درسی
۲۷۱	تأثیر جهانی شدن بر آموزش کارآفرینی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
۲۸۷	تحلیل محتوای آموزش صلح به عنوان یکی از مؤلفه‌های جهانی شدن
۳۰۱	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی دوره راهنمایی تحصیلی با توجه به مؤلفه‌های جهانی شدن
۳۲۱	تضاد و همگرایی در برنامه‌ریزی درسی جهان محور
۳۴۱	جایگاه زنان در رهبری آموزشی در عصر جهانی شدن
۳۵۷	جهانی شدن آموزش: نقش فضای مجازی در یادگیری مهارت‌های ارتباطی
۳۷۳	جهانی شدن همگام با رویکرد یادگیری الکترونیکی سریع
۳۸۱	جهانی شدن و نظام آموزشی فنی و حرفه‌ای رسمی ایران و ارائه الگوی کارآمد
۴۰۳	جهانی شدن و آموزش علوم سیاسی در ایران
۴۱۷	جهانی شدن و آموزش مجازی
۴۳۳	جهانی شدن و آموزش و پرورش
۴۴۹	جهانی شدن و همگرایی؛ ظرفیت‌های سازمان آیسکو در ارتقاء جایگاه زنان
۴۶۷	دانشگاه مجازی و جهانی شدن
۴۷۵	دلایل موفقیت کشور مالزی در جذب دانشجویان خارجی راهبردهایی برای ایران
۴۸۹	راهبردهای بین‌المللی کردن آموزش عالی در ایران

.....	مجازی)	رعایت استانداردها در آموزش مجازی کلید ورود به فرایند جهانی شدن (معرفی استاندارد ملی ISO 10000 در آموزش
۵۰۳		رهبری راهبردی در آموزش عالی در عصر جهانی شدن
۵۲۱		شاخص‌های سازمان‌های آموزشی در وضعیت جهانی شدن
۵۳۹		شهروند جهانی و برنامه درسی تربیت شهروند جهانی
۵۴۷		گریز از خطای هاله‌ای در مدیریت استعداد: راهکاری در روند جهانی آموزش
۵۷۳		رهبری و مدیریت آموزشی در نظم نوین جهانی
۵۸۹		مطالعه نقش مؤلفه‌های مرتبه علمی، سابقه تدریس و گرایش تحصیلی بر بکارگیری فراترجمه‌های برنامه درسی در
۶۰۱		راهبردهای یاددهی-یادگیری
۶۱۹		نظریه آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات مبانی، ویژگی‌ها و الزامات
۶۳۷		نظم مدیریت مدرسه محوری، حلقه مفقوده در بستر جهانی شدن و آموزش
۶۵۱		نقش تربیت و رهبری معنوی در سازمان‌های مدرن در عصر جهانی شدن
۶۷۱		نگاهی انتقادی به آموزش زبان انگلیسی در روند جهانی شدن
۶۸۳		هدایت و رهبری آموزش عالی جهانی شدن

ترجمه مقالات خارجی

۶۹۹		آموزش کودکان دختر - پر کردن مساف برای
۷۱۹		بهبود کارآمد آموزش و یادگیری سیار: ضرورت راه‌ی سوم
۷۳۷		نقش مدیریت و محتوای یادگیری مجازی در جهانی شدن
۷۵۱		ویژگی‌های فردی برای پذیرش فناوری‌های یادگیری الکترونیکی زمینه‌ی نرم‌افزاری برای یادگیری در تونس
۷۶۹		جهانی‌شدن و زیرساخت آموزش مجازی
۷۹۱		خواسته‌های جدید برای آموزش در عصر جهانی شدن
۸۰۳		مدیریت و رهبری در آموزش
.....		گنجاندن فرهنگ در کتب آموزشی زبان انگلیسی موجود در متن EFL/ESL در محله‌ای به سمت جهانی‌شدن و
۸۱۵		بومی‌گرایی
۸۲۵		چالش‌های یادگیری مجازی و جهانی‌شدن در جهان اسلام
۸۳۷		اهمیت تربیت بدنی در مهن‌پرستی و کاهش ابعاد تأثیرات منفی جهانی‌شدن
۸۴۵		اثرات جهانی‌شدن بر برنامه‌ی درسی آموزش عالی: مطالعه‌ی موردی در دانشگاه سلطان قابوس
.....		جهانی‌سازی و نیاز به تنوع فرهنگی: مفاهیم کلی مدیریت بین فرهنگی و مدیریت آموزش و مطالعه‌ی یک
۸۶۱		مورد خاص
۸۷۱		ارزش‌گذاری برنامه‌ی تحصیلی جهانی و حفظ برنامه‌ی تحصیلی محلی